

Mininotat

Afprøvning af råudkast til fagplanen for børnehaveklassen

Afprøvning af råudkast til fagplaner i efteråret 2025

Dette mininotat er en sammenfatning af feedback fra de lærere, der har deltaget i afprøvningen af råudkastet til fagplanen for børnehaveklassen i efteråret 2025. EVA har gennemført afprøvningen for Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) i regi af Udviklingsprogram for afprøvning af fagplaner. Udviklingsprogrammet er en del af Fagfornyelsen, som Folkeskolens forligskreds besluttede i 2024. De nye fagplaner træder i kraft i skoleåret 2027/28.

Mininotatet er opdelt i to dele:

- Del 1: Feedback fra *regionale workshops*, som lærere fra tilmeldte fagplansskoler har deltaget i på tværs af landet
- Del 2: Feedback fra *lokale afprøvnings*, som lærere og andre aktører selv har gennemført og indsendt til EVA

Formålet med mininotatet er at gengive lærernes stemmer og sammenfatte de mest fremtrædende pointer fra deres feedback. EVA har derfor ikke foretaget en egentlig analyse af det samlede feedbackmateriale.

Den samlede afprøvning i efteråret 2025

Regionale workshops

Antal gennemførte regionale workshops i alle fem regioner:	7
Antal tilmeldte fagplansskoler til regionale workshops:	119
Antal tilmeldte lærere til regionale workshops:	319

Lokale afprøvnings

Antal bidrag fra fagplansskoler:	35
Antal bidrag fra andre skoler/aktører:	32
Antal bidrag fra lokale afprøvnings i alt:	167

Del 1: Feedback fra regionale workshops

Om datagrundlaget

EVA har i løbet af efteråret 2025 gennemført regionale workshops for lærere på fagplansskoler, der har tilmeldt sig Udviklingsprogrammet for afprøvningen af fagplaner. Ved de regionale workshops har lærerne været samlet til afprøvninger af de første råudkast til fagplanerne for deres fag. Der er udarbejdet en fælles spørgesamme på tværs af alle fag og nogle fagspecifikke spørgsmål, som er blevet anvendt ved alle afprøvninger. Under afprøvningerne har EVA dokumenteret lærernes feedback ved notatskrivning, hvilket udgør datagrundlaget for følgende sammenfatning.

Ved alle afprøvninger på de regionale workshops har lærerne også selv udfyldt feedbackplancher. Disse er udleveret til fagudvalgene og indgår derfor ikke i denne sammenfatning. Feedbackplancherne er et udtryk for førstehåndsfeedback fra lærerne og skal fungere som et supplement til fagudvalgets videre arbejde.

Afprøvning af råudkast til fagplanen for børnehaveklassen

Antal regionale workshops, hvor fagplanen er afprøvet:	2
Antal bh.kl.ledere, som har tilmeldt sig den regionale workshop i faget:	9

Til fagplanen for børnehaveklassen er der derudover afviklet en virtuel workshop for 3 lærere.

1. Fagets formål

Det har vi spurgt børnehaveklasselederne om:

1. Giver teksten om Fagets formål umiddelbart mening (ud fra 'Afsnittets hensigt')?
 - a. Hvorfor/hvorfor ikke?
2. Hvor i teksten kan I særligt se jeres fag for jer?
 - a. Giv konkrete eksempler.
3. Kan I læse af teksten, hvad eleverne skal have ud af undervisningen?
 - a. Giv eksempler på, hvad der fungerer godt, og hvad der kan skrives tydeligere?

1.1 Giver teksten om Fagets formål umiddelbart mening?

- Børnehaveklasselederne mener generelt, at børnehaveklassen særligt er afspejlet i beskrivelserne af den legende tilgang, fællesskab og det at gå i skole som noget mere end undervisning. Børnehaveklasselederne er også meget positive over for formuleringerne om nysgerrighed, erkendelse og lyst til at lære samt gensidig respekt, ansvar og mangfoldighed, som er helt grundlæggende.
- Børnehaveklasselederne fremhæver fokus på stimulerende rum.
- Børnehaveklasselederne mener, at man vil kunne bruge formålet til dialog med forældre om, hvad børnehaveklassen handler om.

Hvor giver teksten særligt mening?

- Børnehaveklasselederne oplever generelt, at teksten giver god mening og rammer børnehaveklassens virkelighed.
- Børnehaveklasselederne oplever teksten som forenklet og mere overskuelig end tidligere, og formålet giver en klar ramme for arbejdet.
- Børnehaveklasselederne mener, at det er tydeligt, hvor vigtig elevernes start er.

Særligt fremhævede begreber og formuleringer:

- Børnehaveklasselederne ser *Forpligtende fællesskaber, ... deres deltagelse er meningsfuld og bidrager værdifuldt til fællesskabet, respekt, ansvar og dannelse* som særligt relevante formuleringer, der afspejler børnehaveklassens arbejde.
- Børnehaveklasselederne ser sammenhængen mellem leg og lysten til at lære som central del i børnehaveklassen, og at det kobles til trivsel.
- Ifølge børnehaveklasselederne behøver læring ikke kun at være fagfaglig. Derfor fremhæver de fx beskrivelsen *med afsæt i matematisk opmærksomhed og sprog og kommunikation*.

Hvor giver teksten mindre mening?

Børnehaveklasselederne peger på nogle dele, der kan gøres mere konkrete og anvendelige i forhold til hverdagen med børnene.

Forslag til justeringer

Børnehaveklasselederne ønsker at leg nævnes allerede i stk. 1, da det betragtes som grundlaget for alt andet i børnehaveklassen.

- Børnehaveklasselederne ser gerne et større fokus på overgangsarbejdet, der er et grundfundament – både fra dagtilbud og videre til 1. klasse – så børnehaveklassen ses som et forbundet kar til børnenes samlede skoleforløb. Skiftet til 1. klasse er svært for mange, så ”Gerne lyse mere på, hvordan vi gør det nemmere for børnene at gå videre i 1. klasse”.
- Børnehaveklasselederne foreslår i stk. 1 at skrive noget, der indikerer livsdannelse og livsforløb i stedet for *det videre skoleforløb*.
- Børnehaveklasselederne foreslår i stk. 3: *Undervisningen tilrettelægges ...* at supplere med ord som fx ”hverdagen” for at vise, at formålet handler om mere end undervisning.

1.2 Hvor i teksten kan I særligt se jeres fag for jer?

- Børnehaveklasselederne mener, at børnehaveklassen særligt er afspejlet i beskrivelserne af den legende tilgang, fællesskab og det at gå i skole som noget mere end undervisning. Børnehaveklasselederne er også meget positive over for formuleringerne om nysgerrighed, erkendelse og lyst til at lære samt gensidig respekt, ansvar og mangfoldighed, som er helt grundlæggende.
- Børnehaveklasselederne fremhæver fokus på stimulerende rum.
- Børnehaveklasselederne mener, at man vil kunne bruge formålet til dialog med forældre om, hvad børnehaveklassen handler om.

1.3 Kan I læse af teksten, hvad eleverne skal have ud af undervisningen?

- For børnehaveklasselederne er *fællesskab* og *dannelse* vigtige begreber, som signalerer et holistisk børnesyn.
- Børnehaveklasselederne læser formuleringen i stk. 3 *Gennem undervisningen med afsæt i sprog og kommunikation (...) får eleverne erfaringer, der styrker deres forståelse af både individuelle og fælles perspektiver på omverdenen* som et vigtigt paradigmeskifte.

2. Fagets karakter

Det har vi spurgt børnehaveklasselederne om:

1. Giver teksten om Fagets karakter umiddelbart mening?
 - a. Hvorfor/hvorfor ikke?
2. Er beskrivelsen af Fagets karakter relevant for jeres fag?
 - a. Giv konkrete eksempler på, hvor teksten opleves relevant?
 - b. Er der noget, der kan udelades?
 - c. Er der noget, I savner?

2.1 Giver teksten umiddelbart mening?

Hvor giver teksten særligt mening?

Børnehaveklasselederne vurderer generelt, at teksten giver god mening og underbygger børnehaveklassens formål og praksis på en tydelig og inspirerende måde. De fremhæver at:

- Teksten opleves som klar og let at forstå. Den giver retning og er genkendelig for børnehaveklasselederne.
- Teksten understøtter vigtige værdier som tillid, respekt, forståelse for hinanden og demokrati.
- Det er væsentligt, at teksten kobler undervisningen til børnenes hverdag og omverden.
- Det er vigtigt, at der både tages udgangspunkt i det enkelte individ og i den samlede børnegruppe.

Særligt fremhævede begreber og formuleringer:

Der er bred enighed blandt børnehaveklasselederne om, at formuleringerne rammer godt. Særligt fremhæves:

- *... hvor alle børn oplever at blive set, hørt og værdsat, og hvor deres individuelle ressourcer bringes i spil.*
- *Leg er elevernes primære praksisform.*

Børnehaveklasselederne oplever, at de giver et godt afsæt for at organisere undervisningen. De oplever, at muligheden for lokale tolkninger og frihed i tilgangen giver fleksibilitet og plads til forskellig pædagogisk praksis:

”Det er ligetil og spiseligt. Det giver mig ikke en skal-retning, for jeg kan selv omsætte det til de måder, vi arbejder på.

Hvor giver teksten mindre mening?

Børnehaveklasselederne peger på steder, hvor teksten gerne må blive lettere at omsætte i hverdagen:

- Nogle finder teksten ”fluffy” og efterlyser beskrivelser af, hvad børnene skal lære ud over at ”lære at gå i skole”.
- Børnehaveklasselederne udtrykker bekymring for, at det legende bliver for bærende i forhold til at hjælpe børnene med at blive klar til 1. klasse. De har et ønske om at sætte mere fokus på læring fx i forhold til sprog, kommunikation og tematisk opmærksomhed.

- Børnehaveklasselederne foreslår at tilføje ”erfaringsdannelse” i første tekststykke (den sidste sætning, så det tilføjes til *deltagelse, læring og udvikling*).
- Der er et ønske om en mere struktureret opstilling, fx i punktform, evt. inden for temaer. Fx ”det sociale”.

2.2 Er beskrivelsen af Fagets karakter relevant for jeres fag?

Børnehaveklasselederne svarer på tværs af workshops, at beskrivelsen af Fagets karakter er vigtig og relevant.

Særligt fremhævede begreber og formuleringer:

- Følgende formuleringer opfattes som væsentlige og genkendelige:
 - *Drivkraften i læringen, gennem dialog og sanselig udfordring, ... kobler børnenes hverdag med aktuelle og relevante problemstillinger.*
 - *At skabe et trygt og meningsfuldt fundament for elevernes deltagelse, læring og udvikling i skolens fællesskaber.*
- Børnehaveklasselederne fremhæver, at det er centralt, at begge overgange beskrives, og at børnehaveklassen ses som en integreret del af skolen.
- Børnehaveklasselederne oplever, at det er en vigtig værdi, at børnene bliver set, hørt og værdsat som hele mennesker.

Børnehaveklasselederne foreslår følgende justeringer:

- Tilføj en tekst om omgivelser, lokalområde og omverden, så fællesskaber rækker ud over skolen.
- Tilføj tekst om traditioner – både skolens og de kulturelle – som en del af Fagets karakter.
- Nogle savner, at der nævnes ”livsmod” og ”robusthed” som del af børnenes udvikling.

3. Fagets indhold

Det har vi spurgt børnehaveklasselederne om:

1. Giver teksten om Fagets indhold umiddelbart mening?
 - a. Hvorfor/hvorfor ikke?
2. Kan I genkende jeres fag i de beskrevne indholdsområder?
 - a. Hvor træder det faglige indhold tydeligt eller mindre tydeligt frem?
 - b. Kan I finde eksempler i teksten, der inspirerer til/giver billeder af konkret undervisning i faget?
3. Hvordan fungerer figuren for fagets indhold?
 - a. Skaber figuren sammenhæng mellem de beskrevne indholdsområder? – Hvorfor/hvorfor ikke?

3.1 Giver teksten umiddelbart mening?

Børnehaveklasselederne oplever generelt, at teksten giver mening, men efterspørger særligt, at *Fænomener, vi er fælles om* foldes mere ud.

Hvor giver teksten særligt mening?

- Børnehaveklasselederne oplever særligt de to indholdsområder *Fællesskaber og tilhørsfølelse* samt *Leg og legende tilgange* som tydelige og relevante for faget.
- Nogle børnehaveklasseledere læser det som, at indholdet også kunne gælde for børnehaven. De diskuterer, at det er en balance imellem, at det hverken bliver for meget som i børnehaven eller for meget betoning af undervisning.
- Børnehaveklasselederne fremhæver, at "vi-følelsen" ligger i indholdet frem for det enkelte barn i centrum.

”Der står ikke inklusion nogen steder, men jeg læser mellem linjerne, at der skal være plads til alle elever og til det, de hver især kan.

Forslag til justeringer

Der er generel tvivl om, hvad der menes med begrebet *fænomener*, og der er forskellige fortolkninger af det. Børnehaveklasselederne foreslår at bevare *fænomener*, så sproget ikke bliver for banalt, men at skrive en kort definition af begrebet ind.

- Der er bred enighed om, at indholdsområdet *Fænomener, vi er fælles om* godt kunne udfoldes. Der efterlyses mere om hvorfor og hvordan, herunder hvad man skal arbejde hen imod på det faglige indhold. Som eksempel nævnes det at arbejde med børnenes lyst til at læse. Børnehaveklasselederne peger på, at det fortsat er vigtigt, at det er inden for en legende tilgang som fx stationsundervisning, stjerneløb og værksteder.

”Man kan få følelsen af, at man nu knokler lidt for meget på det faglige, sammenlignet med sådan, som det står her.

- Børnehaveklasselederne foreslår at uddybe, hvad der ligger i kulturel, samfundsmæssig og naturfaglig karakter (s. 8 nederst).

3.2 Kan I genkende jeres fag i de beskrevne indholdsområder?

Hvor træder det faglige indhold tydeligt frem?

Der er bred enighed blandt børnehaveklasselederne om, at børnehaveklassen er meget genkendelig i indholdsområderne. De giver udtryk for, at teksten i høj grad beskriver det, de allerede gør, og samtidig er meget relevant i forhold til "det, der rører sig nu", som en af deltagerne siger.

De fremhæver fx formuleringer som:

- *Fænomenerne vækker nysgerrighed og forundring* (s. 6).
- *Eleverne føler sig som værdifulde deltagere i både faglige og sociale fællesskaber* (s. 7).
- *Undervisningen tilrettelægges med fokus på varierede deltagelsesformer* (s. 7).

Hvor træder det faglige indhold mindre tydeligt frem?

- Nogle børnehaveklasseledere mener, at fagets indhold giver mere frit spil, men kan være "fluffy" særligt for mindre erfarne børnehaveklasseledere. Det lægger op til en fri fortolkning sammenlignet med tidligere, og dermed ligger der et stort ansvar lokalt.
- Børnehaveklasselederne foreslår at tilføje "dannelse" til sætningen *leg, trivsel, udvikling og læring* for at understrege faget som en del af børnenes dannelsesproces.

Hvad inspirerer til/giver billeder af konkret undervisning i faget?

Fleere formuleringer giver klare og genkendelige billeder af den daglige praksis i børnehaveklassen, fx:

- *Helhedsorienteret tilgang til børns leg, trivsel, udvikling og læring* (s. 6).
- *Den spontane og selvorganiserede leg, hvor elevernes stemmer og handlinger udfolder sig* (s. 7).
- Derudover giver formuleringer som *Undervisningen understøtter elevernes mod til at stille spørgsmål, eksperimentere og fordybe sig i fænomenerne* inspiration til, hvad man kan sætte fokus på.

3.3 Hvordan fungerer figuren for fagets indhold?

- Generelt er børnehaveklasselederne ikke så glade for figuren. De oplever, at den umiddelbart er for simpel, og man kunne "hæve barren" ved at signalere "dannelse, det hele menneske og livsmod".
- Børnehaveklasselederne savner, at der står noget om faglige kundskaber og trivsel.
- Børnehaveklasselederne har forskellige forståelser af, hvordan figuren skal læses. Nogle tolker, at den yderste ring er vigtigst, mens andre tolker, at den inderste ring er vigtigst. Nogle tolker, at fællesskab udgør hele rammen, som de andre områder bor indeni.
- De foreslår at lade legen og det legende være rundt om det hele, så det bliver udgangspunktet.
- Et andet forslag handler om tydeligere at vise, at legen er kernen – "hjertet i maskinrummet", som kan signalere tilhørsfølelse og relationsdannelse.

4. Fagspecifikke spørgsmål

Det har vi spurgt børnehaveklasselederne om:

1. Hvordan oplever I, at indholdsområdet Leg og legende tilgange har fokus på den fantasibårne, spontane og selvinitierede leg blandt børnene?
 - a. Kom gerne med eksempler på, hvad der fungerer og ikke fungerer.
2. Hvor kan I se en rød tråd for barnets første skoleår i fagplanen?
 - a. Kom gerne med to-tre eksempler.
3. Lægger fagplanen op til, at børnehaveklassens aktiviteter skal pege mod færdige erkendelser frem for skematænkning og fagopdeling? Kom gerne med eksempler på, hvor dette kan tydeliggøres.

4.1 Hvordan oplever I, at indholdsområdet *Leg og legende tilgange* har fokus på den fantasibårne, spontane og selvinitierede leg blandt børnene?

Børnehaveklasselederne synes generelt, at den spontane og fantasifulde leg er vigtig og er skrevet frem i teksten. De forstår den *selvinitierede leg* og *alsidige legehandlinger* som "den frie leg" og oplever, at den her får værdi i sig selv.

- Børnehaveklasselederne peger på, at det er vigtigt at beskrive, at der både er fri leg som "rend ud og leg og få jord på knæene" og samtidig et blik for de forpligtende fællesskaber. I målet på s. 8 bliver den frie leg sat i en form for ramme.
- Tekststykket ansporede en drøftelse blandt børnehaveklasselederne om, hvorvidt den spontane og selvinitierede leg kommer til at fylde for meget. Nogle peger på, at man er nødt til at have skabt en fælles ramme og et fundamentalt sprog til at understøtte fællesskaberne forud for den spontane og selvinitierede leg.
- Mht. det formulerede mål om, at *Eleverne indgår i kreative og legende undervisningsforløb, hvor de arbejder med alsidige og sanselige materialer ...* (s. 8), kan nogle børnehaveklasseledere godt se det for sig. De kan se sig selv finde på materialer og arbejdsformer. De overvejer, om det kan være sværere for mere uerfarne børnehaveklasseledere.
- Nogle børnehaveklasseledere oplever for mange gentagelser og foreslår at stramme teksten op. Derudover er der et ønske om, at formuleringen *børnehaveklassens hverdag* foldes mere ud (s. 7).

4.2 Hvor kan I se en rød tråd for barnets første skoleår i fagplanen?

Børnehaveklasselederne kan godt se en rød tråd i fagplanen for børnehaveklassen, men de oplever entydigt at mangle fokus på overgangen til 1. klasse, så den fortsatte røde tråd bliver synlig.

Børnehaveklasselederne har følgende forslag til justeringer:

- At overgangen beskrives som en central del af deres opgave. De efterlyser et særskilt afsnit om forarbejdet og overgangen til 1. klasse. Det handler om, hvordan børnene sendes godt videre, og hvad de "faglige og sociale pejlemærker" skal være. Herunder hvordan man skaber en glidende overgang og modtagelse i næste led, så børnene oplever tryghed, og den røde tråd kan fortsætte.
- At indsætte konkrete idéer og eksempler på, hvordan samarbejdet mellem børnehaveklasse og 1. klasse kan styrkes i praksis.

- At den indledende tekst indeholder en formulering, der signalerer en sammenhængende skolestart frem for indtrykket af et opdelt år.
- At ændre undervisningen til "hverdagen og undervisningen" på s. 7, pkt. 3.

4.3 Lægger fagplanen op til, at børnehaveklassens aktiviteter skal pege mod førfaglige erkendelser frem for skematænkning og fagopdeling?

Der er bred enighed om, at fagplanen lægger op til, at børnehaveklassens aktiviteter skal pege mod førfaglige erkendelser.

- Børnehaveklasselederne finder, at *førfaglige erkendelser* er et godt begreb. Det er også tydeligt, at indholdet ikke er delt op i skema og fag. Nogle nævner i den forbindelse, at ansvaret bliver lagt ud til den enkelte børnehaveklasseleder.
- Der er en enkelt pointe om, at arbejdet med sprogvurderingen ikke hænger sammen med det, der indholdsmæssigt er skitseret i udkastet til fagplanen.

5. Samlet indtryk af råudkast til fagplanen

Det har vi spurgt børnehaveklasselederne om:

1. Er fagplanen i sin helhed enkel og til at forstå?
 - a. Er faget beskrevet konkret og præcist?
2. Er fagplanen bygget overskueligt op?
 - a. Giv eksempler på dele, der bidrager til overskuelighed.
 - b. Giv forslag til, hvad der kan gøre fagplanen mere overskuelig.
3. Er sproget lettilgængeligt?
 - a. Hvilke ord/begreber/sætninger/tekstdele fungerer særligt godt?
 - b. Hvad kan skrives mere enkelt?
4. Forestil jer – ud fra det nuværende råudkast – at I skal bruge fagplanen i planlægning af jeres undervisning:
 - a. Giver fagplanen plads til at skabe en god balance mellem fagets mere praktiske og abstrakte/teoretiske sider? b. Giver fagplanen plads til egne didaktiske refleksioner og didaktisk dialog?
5. Hvad er jeres bedste råd til fagudvalget i deres videre arbejde?

5.1 Er fagplanen i sin helhed enkel og til at forstå?

Der er blandede tilbagemeldinger fra børnehaveklasselederne på fagplanen i sin helhed.

- Børnehaveklasselederne oplever, at den lægger op til dialog og samarbejde.
- Nogle ønsker mere punktopstilling samt farver, ikoner og modeller, der skaber overblik og billeder.
- Andre vurderer, at det kræver erfaring at arbejde ud fra denne fagplan, eller at man opsøger sparring fra kolleger.

5.2 Er fagplanen bygget overskueligt op?

Børnehaveklasselederne peger på, at man er nødt til at læse hele fagplanen for at få den fulde forståelse for de to afsnit om Fagets formål og Fagets karakter.

5.3 Er sproget lettilgængeligt?

Der er bred enighed om, at sproget er lettilgængeligt. Børnehaveklasselederne påpeger dog følgende:

- Begrebet *fænomener*, der ønskes udfoldet.
- Det er vigtigt at bevare fagsproget og ”ikke sænke barren”.

5.4 Forestil jer – ud fra det nuværende råudkast – at I skal bruge fagplanen i planlægning af jeres undervisning

Børnehaveklasselederne oplever generelt, at fagplanen kan bruges til at have dialog om at tilrettelægge børnehaveklassen – både med ekstra pædagoger og lærere fra 1. klasse. Der er dog et ønske om flere konkrete beskrivelser og eksempler undervejs i fagplanen.

5.5 Hvad er jeres bedste råd til fagudvalget i deres videre arbejde?

Børnehaveklasseledernes mest fremtrædende råd til fagudvalget kan opsummeres som følger:

- **Overgange:** at skrive mere om overgange ind i denne fagplan og gerne i 1. klasse – overgang fra børnehave til børnehaveklasse og til 1. klasse (både aftagere og modtagere, da det er begge veje).
- **Fællesskab:** at fremhæve det forpligtende fællesskab, som er altafgørende, over for det individuelle børnesyn.
- **Det faglige og det legende:** at kigge på, hvordan vi kan få det faglige mere ind, så det balancerer i forhold til den legende tilgang.

Del 2: Feedback fra lokale afprøvninger

Om datagrundlaget

Alle landets skoler har som et led i Udviklingsprogrammet haft mulighed for at gennemføre lokale afprøvninger af de enkelte rådkast til fagplaner og indsende deres feedback til EVA i efteråret 2025. Ved de lokale afprøvninger har lærerne – enkeltvis eller i teams – anvendt den samme spørgeramme som ved de regionale workshops. EVA har foretaget en sammenfatning af feedback fra de lærere (fra fagplansskoler eller andre skoler) og andre aktører (fx interesseorganisationer og professionshøjskoler), der har bidraget med feedback fra lokale afprøvninger.

Følgende sammenfatning bygger udelukkende på den feedback, EVA har modtaget fra de lokale afprøvninger, og skal ses som et tillæg til lærernes feedback fra regionale workshops.

I sammenfatningen skelnes der ikke mellem de forskellige typer af bidragsydere – og for læsbarhedens skyld bliver alle bidragsydere omtalt som ”børnehaveklasseledere”.

Lokal afprøvning af fagplanen for børnehaveklassen

Antal bidrag fra lokale afprøvninger:	9
Heraf antal bidrag fra fagplansskoler:	5
Heraf antal bidrag fra andre skoler:	3
Heraf antal bidrag fra andre aktører:	1

1. Fagets formål

1.1 Giver teksten om Fagets formål umiddelbart mening?

Børnehaveklasselederne oplever, at teksten overordnet set giver mening. De fremhæver bl.a. fokus på *forpligtende fællesskaber, leg*, ”det sociale samspil”, at ”børnene skal have bredt kendskab til skolens mangfoldighed”, og at der ”er taget højde for elevernes udviklingstrin”.

Samtidig er der konkrete kommentarer til begreber under Fagets formål:

- *Sprog* opfattes af nogle som ”for bredt og upræcist”, mens *kommunikation* kunne kaldes ”dialog” (stk. 3).
- *Fænomener* (stk. 3) og *erkendelsesformer* (stk. 2) opleves for ukonkrete og ønskes uddybet.
- *Stimulerende rum* (stk. 2) – der sættes af nogle spørgsmålstejn ved, om det skal indgå, mens andre fremhæver det som en værdi og gerne ser det udfoldet.
- Forslag om at bruge betegnelsen ”børn” i stedet for *elever*, når det er børnehaveklassen.

1.2 Hvor i teksten kan I særligt se faget for jer?

Børnehaveklasselederne fremhæver flere af de samme formuleringer som ved feedbacken fra de regionale workshops. Derudover fremhæver de disse formuleringer:

- *Undervisningen tilrettelægges, så eleverne udvikler nysgerrighed, erkendelse og lyst til at lære i mødet med meningsfulde og relevante fænomener* (stk. 3).
- *Et trygt og inspirerende afsæt ...* (stk. 1) og *elevernes perspektiver* (stk. 2).
- At stk. 3 ”gør faget levende”.

1.3 Kan I læse af teksten, hvad eleverne skal have ud af undervisningen?

Generelt kan børnehaveklasselederne i de lokale afprøvninger læse, hvad eleverne skal have ud af undervisningen. De fremhæver som eksempler særligt stk. 1 og det, at ”de bløde værdier ses tydeligt i formålet”.

”Ja, det er tydeligt, hvad børnene skal igennem, men stadig på en måde, så jeg har frihed til at tilpasse min undervisning til børnenes behov.

2. Fagets karakter

2.1 Giver teksten om Fagets karakter umiddelbart mening?

Børnehaveklasselederne i de lokale afprøvninger oplever ligesom ved de regionale workshops, at teksten giver mening. De mener bl.a., at teksten stemmer godt overens med fagets formål, ”kommer hele vejen rundt” og tager hensyn både til fællesskabet og individet.

Derudover betones nogle øvrige pointer:

- Fokus på ”undervisning” er vigtigt, så eleverne bliver klar til at komme i 1. klasse.
- Inklusionsarbejdet og elevernes forskelligheder kan gøre det svært at realisere de gode intentioner.

2.2 Er beskrivelsen af Fagets karakter relevant for jeres fag?

Børnehaveklasselederne mener generelt, at beskrivelsen er relevant og genkendelig. De fremhæver særligt, at børnehaveklassen er en vigtig overgang og *markerer begyndelsen på børnenes skoleliv* (første tekststykke).

Forslag til justeringer

- Dele af eller hele det sidste tekststykke vurderes som ”overflødig” eller som ”fyld” og kan udelades.
- Fagets formål og Fagets karakter kan evt. skrives sammen.
- ”Stationsundervisning” kan tilføjes ”for at give specifikke idéer til måder at gribe differentiering og variation an på”.
- Den praktisk-musiske del kan udfoldes.
- Der kan indgå mere tekst om ”børn med særlige behov” og specialundervisning.

3. Fagets indhold

3.1 Giver teksten om Fagets indhold umiddelbart mening?

Feedback fra de lokale afprøvninger peger på, at teksten om Fagets indhold umiddelbart giver mening for lærerne. Særligt fremhæves inddelingen i de tre indholdsområder.

Forslag til justeringer

- At ændre rækkefølgen på indholdsområderne, så *Fænomener, vi er sammen om* kommer før *Leg og legende tilgange*.
- Beskrivelsen af *leg* og *den legende tilgang* kunne skrives som ”varierende, inspirerende og ud fra elevens interesse”.

3.2 Kan I genkende jeres fag i de beskrevne indholdsområder?

Børnehaveklasselederne oplever generelt, at de kan genkende deres fag.

Nogle bliver inspireret til stationsundervisning, når de læser om *varierede deltagelsesformer* (s. 7). Andre nævner som eksempel, at deres tanker om tilrettelæggelse af undervisningen passer godt med formuleringen *Undervisningen skaber rammer for, at eleverne oplever og afprøver, hvad det vil sige at være en del af skolens faglige og sociale fællesskaber*.

Derudover er der forskellige kommentarer til afsnit 3:

- Der er en oplevelse af, at der mangler tydelighed om, hvad de faglige formål med børnehaveklassen er. ”Skal eleverne ikke længere have viden om tal og bogstaver?” Der peges på, at forventninger ved overgangen til 1. klasse bliver utydelige, når de faglige mål ikke er konkretiseret.
- Der er kommentarer om, at *spontan leg* ikke finder sted i børnehaveklassen (legen kan være selvorganiseret), fordi spontan leg ikke hænger sammen med den faste struktur samt det at lære at gå i skole og at have undervisning. Her passer beskrivelsen af *den legende tilgang* bedre ifølge lærerne.
- Der efterspørges flere konkrete eksempler.
- Der efterspørges tekst om forældrenes rolle i skole-hjem-samarbejdet.

3.3 Hvordan fungerer figuren for Fagets indhold?

I feedbacken fra de lokale afprøvninger er der generelt tvivl om, hvorvidt figuren skal signalere, at noget er vigtigere end andet. Det kan virke forvirrende og må gerne justeres, så den bliver mere enkel at forstå, skriver lærerne.

4. Fagspecifikke spørgsmål

4.1 Hvordan oplever I, at indholdsområdet 'Leg og legende tilgange' har fokus på den fantasibårne, spontane og selvinitierede leg blandt børnene?

Lærernes peger på, at fokus på det fantasibårne, spontane og selvinitierede giver mening og er konkret og tydeligt beskrevet i det andet tekststykke under indholdsområdet.

”Vi oplever, at den legende tilgang til faget giver en god overgang fra daginstitutionen og til den mere fagopdelte undervisning i 1. klasse.

Derudover er der en kommentar om, at det ville være relevant at fokusere på ”relationsbåret og positiv klasserumsledelse”.

4.2 Hvor kan I se en rød tråd for barnets første skoleår i fagplanen?

Børnehaveklasselederne nævner i de lokale afprøvninger bl.a. følgende eksempler:

- Ved *fællesskaber og tilhørsforhold*.
- Ved *den legende tilgang*.
- Ved *fantasi*.
- Ved *fællesskab*.

4.3 Lægger fagplanen op til, at børnehaveklassens aktiviteter skal pege mod førfaglige erkendelser frem for skematænkning og fagopdeling?

Feedbacken fra de lokale afprøvninger peger overordnet på, at fagplanen ”i høj grad” peger mod førfaglige erkendelser.

5. Samlet indtryk af råudkast til fagplanen

5.1 Er fagplanen i sin helhed enkel og til at forstå?

Den generelle feedback fra de lokale afprøvninger er, at fagplanen er kort, overskuelig og fyldestgørende.

5.2 Er fagplanen bygget overskueligt op?

Børnehaveklasselederne oplever overordnet set, at fagplanen er overskueligt bygget op med overskrifter og punktform.

5.3 Er sproget lettilgængeligt?

Børnehaveklasselederne peger på, at sproget er let at forstå.

Derudover er der forslag til at bruge flere figurer, der "beskriver og viser tingene visuelt".

5.4 Giver fagplanen plads til egne didaktiske refleksioner og didaktisk dialog?

I feedbacken fra de lokale afprøvninger er den generelle oplevelse, at fagplanen giver "råderum" og "fremstår åben, så der er plads til egen didaktik".

Der er desuden en kommentar om, at fagplanen er "et redskab til dedikeret personale i børnehaveklassen", og at mere uerfarne kan have brug for flere eksempler.

5.5 Lærernes bedste råd

- Bevar et meget ambitiøst og fagligt niveau i fagplanen.

EVA – analyser, redskaber og udvikling, der styrker uddannelser og dagtilbud.

EVA

+45 35 55 01 01
eva@eva.dk
www.eva.dk

© 2026 EVA (Danmarks Evalueringsinstitut)
Citat med kildeangivelse er tilladt

ISBN (www): 978-87-7182-850-4